

Informacija o pokretanju postupka za dodjelu koncesije za lučke usluge u akvatorijumu luke Bar, sa predlogom Koncesionog akta i Ugovora o koncesiji

U skladu sa članom 14 stav 3 Zakona o lukama lučke usluge – pilotažu, privez/odvez brodova, remorkaža, tegljenje odnosno potiskivanje plovnih objekata, dostava vode na brodove sidrišta luke, prevoz lučkih vlasti na plovne objekte u akvatorijumu luke, prevoz shipchandler-a do brodova u luci mogu vršiti domaća i strana pravna lica koja su registrovana u Crnoj Gori, a na osnovu zaključenog ugovora o koncesiji u skladu sa ovim zakonom i propisima koji uređuju oblast koncesija.

Shodno članu 17 stav 2 Zakona o koncesijama nadležni organ-Lučka uprava je pokrenula postupak za dodjelu koncesije za pružanje lučkih usluga u luci Bar– pilotaže, privez/odvez brodova, remorkaža, tegljenje odnosno potiskivanje plovnih objekata, dostava vode na brodove sidrišta luke Bar, prevoz lučkih vlasti na plovne objekte u akvatorijumu luke Bar, prevoz shipchandler-a do brodova u luci.

Javni poziv broj 01-619, od 08.08.2018 je bio objavljen svim zainteresovanim subjektima, da se uključe u javnu raspravu o Koncesionom aktu za dodjelu koncesije za pružanje Lučke usluge – lučke pilotaže u luci Bar i da svoje komentare, primjedbe, predloge i sugestije dostave Lučkoj upravi u pisanoj ili elektronskoj formi. Takođe, Javni poziv je bio objavljen 08.08.2018. godine i u dnevnom listu Pobjeda. Shodno članu 18 Zakona o koncesijama Koncesioni akt je bio objavljen na web stranici nadležnog organa odnosno Lučke uprave i Ministarstva saobraćaja i pomorstva u periodu od 08.08.2018. godine do 03.09.2018 godine i mogao se preuzeti u prostorijama Lučke uprave, izvršiti uvid i dobiti dodatne informacije u tumačenju Koncesionog akta od stručnih lica iz Uprave.

U toku javne rasprave o Nacrtu Koncesionog akta za dodjelu koncesije za pružanje Lučke usluge – lučke pilotaže u luci Bar komentare su dostavili: Jadro pilot and tug service doo Bar, La pluma Bar Pilot doo Bar , pomorske agencije iz Bara.(Capris DOO, Allegra-Montenegro DOO, DIBIEM DOO, MSC Montenegro DOO, Anchor Shipping DOO, Atlantsped DOO i Mondeošped DOO), DOO Ocean Montenegro Bar.

Takođe dana, 06.septembra 2018. godine održan je okrugli sto, na kojem su prisustvovali predstavnici DOO Ocean Montenegro, Jadro pilot and tug services, Doo La pluma Bar,AD Luka Bar, AD Luka Kotor, AD Port of Adria, DOO Monship Maritime, DOO Boka pilot, Tug Boat services Montenegro, Alegra Montenegro.

Nakon održane javne rasprave i okruglog stola, analizirane su sve pristigle primjedbe, sugestije i komentari i nadležni organ se odredio prema njima i sačinio Izvještaj sa javne rasprave koji je dostavljen svim učesnicima.

Imajući u vidu da je tokom javne rasprave uvažen veliki broj sugestija koje su u krajnjem uticale na izmjenu bitnih elemenata nacrtu koncesionog akta i nacrtu ugovora o koncesiji, nadležni organ je cijenio opravdanim da organizuje još jednu javnu raspravu na osnovu koje bi svi zainteresovani subjekti mogli ponovo da daju svoje komentare.

Objavljen je novi Javni poziv broj 01-802 od 16.11.2018. godine, zainteresovanim subjektima, da se uključe u javnu raspravu o Koncesionom aktu za dodjelu koncesije za pružanje lučke usluge–pilotski servis, privez/odvez brodova, remorkaža, tegljenje odnosno potiskivanje plovnih objekata, dostava vode na brodove sidrišta luke Bar, prevoz lučkih vlasti na plovne objekte u akvatorijumu luke Bar, prevoz shipchandler-a do brodova u luci Bar i da

svoje komentare, primjedbe, predloge i sugestije dostave Lučkoj upravi u pisanoj ili elektronskoj formi. Takođe , Javni poziv je bio objavljen 16.11.2018. godine i u dnevnom listu Pobjeda.

U toku javne rasprave povodom Nacrt Koncesionog akta za dodjelu koncesije za pružanje Lučkih usluga – pilotski servis, privez/odvez brodova, remorkaža, tegljenje odnosno potiskivanje plovnih objekata, dostava vode na brodove sidrišta luke Bar, prevoz lučkih vlasti na plovne objekte u akvatorijumu luke Bar, prevoz shipchandler-a do brodova u luci komentare su dostavili: Jadro pilot and tug service doo Bar, DOO Ocean Montenegro Bar i DOO La Pluma Bar Pilot.

Takođe, dana 01.02.2019. godine održan je okrugli sto u Baru kojem su prisustvovali: predstavnici Lučke uprave , Uprave pomorske sigurnosti, predstavnici DOO Ocean Montenegro, Jadro pilot and tug services, Doo La pluma Bar, AD Port of Adria, Tug Boat services Montenegro, kao i predstavnici medija.

Po završenom okruglom stolu sve primjedbe i sugestije su analizirane , sačinjen je novi Izvještaj sa javne rasprave koji je dostavljen svim zainteresovanim licima i objavljen na web stranici Lučke uprave.

Imajući u vidu navedeno, Nadležni organ-Lučka uprava shodno članu 18 Zakona o koncesijama dostavlja Vladi Crne Gore predlog Koncesionog akta za dodjelu koncesije za pružanje lučkih usluga – pilotaže, privez/odvez brodova, remorkaža, tegljenje odnosno potiskivanje plovnih objekata, dostava vode na brodove sidrišta luke Bar, prevoz lučkih vlasti na plovne objekte u akvatorijumu luke Bar, prevoz shipchandler-a do brodova u luci, kao i predlog Ugovora o koncesiji.

Uz koncesioni akt priloženi su:

-Izvještaj sa javne rasprave i

-Analiza opravdanosti ostvarivanja javnog interesa davanjem koncesije za lučke usluge sa pokazateljima da koncesija obezbjeđuje javni interes

Efekti koji se žele postići dodjelom koncesije su sledeći:

- ostvarivanje javnog interesa,
- uvođenje novih tehnologija i veće zaposlenosti
- obezbjedenje prihoda za Koncedenta,
- da se osigura sigurna i bezbjedna plovidba u luci Bar,
- da se organizuje vršenje lučkih usluga saglasno svim domaćim i međunarodnim propisima i standardima,
- unapređenje djelatnosti koje su predmet koncesije i
- zaštitu i unapređenje životne sredine.

U akvatorijumu luke Bar, navedene lučke usluge već obavlja "Ocean Montenegro" doo u svojstvu Koncesionara, počev od 2010. godine. Koncesija je navedenom Koncesionaru dodijeljena na period od 30 godina. Imajući u vidu da je u proteklom periodu povećan broj brodova odnosno pretovara tereta, uvođenjem novih koncesionara omogućće se još veći nivo pružanja kvalitetnih, specijalizovanih i integrisanih usluga svim korisnicima.

Još jedan od efekata koji će se postići dodjelom koncesije kroz organizovanje vršenja lučkih usluga saglasno svim domaćim i međunarodnim propisima i standardima doprinosi povećanju sigurnosti, bezbjednosti i kvalitetu usluga iz predmeta koncesije. Navedenom doprinosi i

obaveza budućeg Koncesionara da obezbijedi plovne objekte za obavljanje lučkih usluga i to remorkera i pilotskog i privezivačkog čamca, što povećava i ukupan broj plovnih objekata u luci Bar kojima će se unaprijediti sigurnost i bezbjednost.

Javni interes se ogleda kroz uspostavljanje i povećavanje obima predmetnih lučkih usluga, te povećavanje njihovog standarda i kvaliteta u odnosu na krajnje korisnike. To dovodi i do mogućnosti povećanja ekonomске koristi, kako za lokalno stanovništvo, tako i za državu Crnu Goru. Posmatrajući ekonomsku stranu, dodjelom koncesije može se obezbijediti prihod za Koncedenta u visini od 30 000 do 60 000 eura godišnje (fiksna i varijabilna koncesiona nadoknada).

Imajući u vidu da je Koncesionim aktom obuhvaćen i socijalni aspekt, te da će se kroz kriterijum za dodjelu koncesije na transparentnoj, nediskriminatornoj, objektivnoj i relevantnoj osnovi vrednovati efekti na zapošljavanje, dodjelom koncesije obezbjediće se zapošljavanje 20 do 40 lica, pri čemu je i predlogom Ugovora o koncesiji predviđena obaveza za budućeg Koncesionara za zadrži isti broj zaposlenih cijelo vrijeme trajanja koncesije, odnosno za period od 10 godina.

Zaštita i unapređenje životne sredine se ogleda u obavezi Ponuđača da dostave Elaborat uticaja na životnu sredinu koji će se vrednovati kroz kriterijum stepen zaštite životne sredine. Koncesionar je dužan da se pridržava međunarodnih i domaćih propisa, zakona i podzakonskih akata i dobre prakse u obavljanju lučkih usluga na način kojim se umanjuje opasnost od pomorske nezgode koja bi izazvala zagađenje životne sredine.

Kako se koncesija isključivo dodjeljuje u skladu sa odredbama Zakona o koncesijama i Zakona o lukama, to svako pravno lice koje bude ispunjavalo propisane uslove Zakonom i Koncesionim aktom biće u mogućnosti da dobije koncesiju.

S obzirom na navedeno, predlažemo da Vlada donese sljedeće zaključke:

1. Vlada je usvojila Informaciju o pokretanju postupka za dodjelu koncesije za lučke usluge u akvatorijumu luke Bar, sa predlogom Koncesionog akta i Ugovora o koncesiji.
2. Vlada je prihvatile predlog Koncesionog akta za dodjelu koncesije za pružanje lučke usluge–pilotski servis, privez/odvez brodova, remorkaža, tegljenje odnosno potiskivanje plovnih objekata, dostava vode na brodove sidrišta luke Bar, prevoz lučkih vlasti na plovne objekte u akvatorijumu luke Bar, prevoz shipchandler-a do brodova u luci Bar i predlog Ugovora o koncesiji, uz sljedeće izmjene:
 - Koncesioni akt mijenja se u poglavljju 7 stav 4 tačke I i II tako da glasi:
"I Ukoliko je godišnji prihod društva do 2.000.000 eura (uključujući i ovaj iznos), godišnja varijabilna naknada je 1,5 % godišnjeg prihoda društva.
II Ukoliko je godišnji prihod društva iznad 2.000.000 eura, godišnja varijabilna naknada je 1 % godišnjeg prihoda društva."
 - Ugovor o koncesiji u poglavljju 5 tačka 5.1. stav 5 mijenja se i glasi kao inovirana odredba Koncesionog akta iz ovog Zaključka.
3. Zadužuje se Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama da u izmijenjenom tekstu Koncesionog akta i Ugovora o koncesiji, pokrene odgovarajuću proceduru u cilju dodjele koncesije kao neekskluzivnog prava za lučke usluge obuhvaćene Koncesionim aktom i Ugovorom o koncesiji iz tačke 2 ovih Zaključaka.

Na osnovu člana 6 stav 2, člana 17 i člana 18 Zakona o koncesijama („Službeni list CG“, broj 08/09) i člana 14 stav 1 i člana 18 Zakona o lukama („Sl. list CG“, broj 51/0/,40/11,27/13), Vlada Crne Gore, na sjednici od -----), usvojila je

KONCESIONI AKT ZA DODJELU KONCESIJE ZA PRUŽANJE LUČKIH USLUGA U LUCI BAR

-pilotaza

-privez/odvez brodova

-remorkaža, tegljenje odnosno potiskivanje plovnih objekata

-dostava vode na brodove sidrišta luke Bar

-prevoz lučkih vlasti na plovnim objektima u akvatorijumu luke Bar

-prevoz shipchandler-a do brodova u luci

Koncesioni akt sadrži podatke i informacije, vezane za davanje koncesije za pružanje Lučkih usluga u luci Bar -pilotaza, privez/odvez brodova, remorkaža, tegljenje odnosno potiskivanje plovnih objekata u akvatorijumu luke Bar, dostava vode na brodove sidrišta luke Bar, prevoz lučkih vlasti na plovnim objektima u akvatorijumu luke Bar, prevoz shipchandler-a do brodova u luci u skladu sa odredbama Zakona o koncesijama, Zakona o lukama i Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe.

CILJEVI

Ciljevi dodjele koncesije su slijedeći:

- Da se osigura sigurna i bezbjedna plovidba u luci Bar
- Da se organizuje vršenje lučkih usluga saglasno svim domaćim i međunarodnim propisima i standardima.

1. Predmet koncesije

Djelatnost lučkih usluga :

-pilotaza

-privez/odvez brodova

-remorkaža, tegljenje odnosno potiskivanje plovnih objekata

-dostava vode na brodove sidrišta luke Bar

-prevoz lučkih vlasti na plovnim objektima u akvatorijumu luke Bar

-prevoz shipchandler-a do brodova u luci

2.Rok trajanja koncesije

Koncesija se daje na rok od 10 godina u skladu sa članom 15 stav 1 Zakona o lukama ("Sl. List Crne Gore", br. 51/08, 40/11 i 27/13).

3.Procjena finansijske i tehničke izvodljivosti lučkih usluga

Na osnovu podataka kojima raspolaže Lučka uprava a vezano za ukupan prihod od obavljanja lučkih djelatnosti koje predstavljaju predmet ove koncesije u luci Bar za period 2015, 2016, 2017.godina, smatramo da je iznos godišnje fiksne koncesione naknade 30.000,00 EUR, za korišćenje prava na koncesionu djelatnost lučku uslugu – pilotaža, privez/odvez brodova, remorkaža, dostava vode na brodove sidrišta luke Bar, prevoz lučkih vlasti na plovinim objektima u akvatorijumu luke Bar, prevoz shipchandler-a do brodova u luci i tegljenje odnosno potiskivanje povnih objekata u luci Bar adekvatan i finansijski opravdan.

Tehnička izvodljivost je regulisana obavezama koje proističu iz Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe ("Službeni list CG", br. 62/2013, 06/2014 I 47/2015), Pravilnika o pomorskoj pilotaži ("Službeni list CG", br.50/2014) gdje pravno lice da bi se bavilo poslovima pilotaže mora da ispunjava propisane uslove i dobije rješenje Ministarstva saobracaja i pomorstva kojim se odobrava pravnom licu da može da vrši poslove pilotaže u luci Bar, i da pribavi sertifikat izdat od Uprave pomorske sigurnosti o minimalnom broju članova posade sa naznačenim područjem plovidbe - plovidbe u zaštićenim morskim područjima.

4. Analiza procjene uticaja na životnu sredinu

Na osnovu Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe ("Službeni list CG", br. 62/2013, 06/2014 I 47/2015), u članu 35 stav 1 pilotaža je davanje stručnih savjeta pomorskog pilota zapovjedniku plovnog objekta za vođenje plovnog objekta i sigurne plovidbe u lukama i drugim područjima unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Crne Gore. Tegljač, odnosno potiskivač je brod koji je namijenjen tegljenju ili potiskivanju drugih plovnih objekata. Obzirom na navedeno i na mogući uticaj ove lučke usluge na stanje životne sredine, potrebno je da Ponuđači dostave elaborat uticaja na životnu sredinu.

5.Analiza, procjena i uravnoteženje rizika između koncedenta i koncesionara

Između koncedenta i koncesionara, kao mogući mogu se pojaviti sledeći rizici:

a)Ekološki

Koncesionar je dužan da se pridržava međunarodnih i domaćih propisa, zakona i podzakonskih akata i dobre prakse u obavljanju lučkih usluga :

-pilotaža

-privez/odvez brodova

-remorkaža,tegljenje odnosno potiskivanje plovnih objekata

-dostava vode na brodove sidrišta luke Bar

-prevoz lučkih vlasti na plovnim objektima u akvatorijumu luke Bar

-prevoz shipchandler-a do brodova u luci

u luci Bar na način kojim se umanjuje opasnost od pomorske nezgode koja bi izazvala zagađenje životne sredine.

Ako nastupe događaji koji brod ili brod koji se tegli ili potiskuje ili lica na njima dovede u opasnost, zapovjednik broda dužan je da preduzme sve mjere za spašavanje lica i otklanjanje opasnosti za brod i stvari na brodu, kao i za zaštitu životne sredine.

b)Bezbjednosni (ISPS)

- Koncesionar je dužan da u vršenju koncesione djelatnosti obezbijedi punu primjenu Zakona o bezbjednosnoj zaštiti brodova i luka drugih domaćih i međunarodnih propisa kojima se uređuje bezbjednosna zaštita brodova i luka.

c)Sigurnost (safety)

Obaveze Koncesionara

Koncesionar je obavezan da se strogo pridržava svih zakona, podzakonskih akata i ostalih akata kojima se zakoni i podzakonski propisi primjenjuju, o sigurnosti plovnih i lučkih objekata i postrojenja, o sigurnosti plovidbe i logistike i saobraćaja uopšte, kao i dobre prakse u ovom sektoru. Ista obaveza primjenjuje se i na sva opšta i posebna uputstva, odnosno smjernice i naloge Koncedenta ili drugih nadležnih organa uprave. Koncesionar garantuje za ispunjenost uslova propisanih međunarodnim i domaćim propisima o zaštiti ljudskih života na moru.

U vezi s tim dužan je da preduzima sve tehničke i druge neophodne mjere opreza.

Koncesionar je, s tim u vezi, odgovoran za otklanjanje posljedica ili naknadu štete koja je nastala njegovim nestručnim obavljanjem lučkih usluga koje čine predmet ove koncesije, i da obešteti Koncedenta u vezi sa svim potraživanjima trećih lica.

Koncesionar je obavezan da način izvršenja pilotaže u luci Bar i na sidrištima, prethodno dogovori najmanje 24 sata prije, sa Lučkim kapetanom Lučke kapetanije Bar uzimajući u obzir vremenske uslove i navigaciona upozorenja koja se odnose na vrijeme vršenja pilotaže.

Koncesionar je obavezan da za vrijeme vršenja pilotaže obezbijedi aktivno davanje savjeta zapovjedniku plovnog objekta prisustvom pilota na zapovjedničkom mostu.

Tegljenje, odnosno potiskivanje u luci obavlja se samo na zahtjev zapovjednika plovnog objekta i sa brojem tegljača, odnosno potiskivača koje on zatraži.
Izuzetno, u slučaju nevremena, prenatrpanosti luke, istovremenog manevriranja više plovnih objekata ili ako plovni objekat prevozi opasne terete, Kapetanija može odrediti

broj tegljača, odnosno potiskivača koji se moraju koristiti za određeni manevar sa plovnim objektom.

Zapovjednik broda iz stava 1 ovog člana, dužan je blagovremeno zatražiti asistenciju tegljača, odnosno potiskivača za namjeravani manevar plovног objekta.

Kada više plovnih objekata istovremeno traže asistenciju tegljača, odnosno potiskivača, a nema dovoljno tegljača, odnosno potiskivača, ili kada je ugrožena sigurnost plovidbe, ljudskih života ili može doći do zagađivanja mora, Kapetanija određuje redosled tegljenja, odnosno potiskivanja, vodeći računa da linijski brodovi imaju prednost priveza.

d)Socijalni

Koncesionar je u obavezi da za svo vrijeme trajanja koncesije (u roku od 10 godina) zadrži u radnom odnosu jednak broj zaposlenih kao na dan zaključivanja Ugovora o koncesiji.

Postupanje po nalozima i uputstvima inspektora sigurnosti plovidbe

Koncesionar je obavezan da postupa u skladu sa svim nalozima i uputstvima inspektora sigurnosti plovidbe i da bez odlaganja izvještava o svakom incidentu ili nezgodi, lučku kapetaniju u skladu sa posebnim propisima.

6.Uslovi koje mora da ispunjava ponuđač, a odnose se na: registraciju u Crnoj Gori, stručne kvalifikacije, finansijsku sposobnost, tehničku opremljenost, osiguranje i druge reference i dokaze

U skladu sa članom 14 stav 3 Zakona o lukama lučke usluge – pilotažu, privez/odvez brodova, remorkaža, tegljenje odnosno potiskivanje plovnih objekata, dostava vode na brodove sidrišta luke Bar, prevoz lučkih vlasti na plovne objekte u akvatorijumu luke Bar, prevoz shipchandler-a do brodova u luci mogu vršiti domaća i strana pravna lica koja su registrovana u Crnoj Gori, a na osnovu zaključenog ugovora o koncesiji u skladu sa ovim zakonom i propisima koji uređuju oblast koncesija.

Shodno članu 23 Zakona o koncesijama, a imajući u vidu predmet koncesije u konkretnom postupku nepodobni da učestvuju na javnom nadmetanju za davanje koncesija su:

- pravna lica nad kojima je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije, osim postupka reorganizacije u skladu sa zakonom kojim je uređena insolventnost privrednih društava;
- pravna lica koja su pravosnažnom presudom osuđena za krivično djelo izvršeno u vršenju profesionalne djelatnosti
- pravna lica koja imaju neizmirene poreske obaveze i obaveze po osnovu kazni izrečenih u krivičnom ili prekršajnom postupku, u periodu od najmanje tri godine prije objavljivanja javnog oglasa.

Podobnost za učešće na javnom oglasu za davanje koncesije ponuđači dokazuju dostavljanjem dokaza izdatih od nadležnih organa, koji nijesu stariji od 90 dana od dana

objavljivanja oglasa.

Koncesionar je dužan da ispunи uslove date u članu 36 Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe koje potvrđuje dostavljanjem važećeg rješenja Ministarstva saobraćaja i pomorstva kojim se odobrava pravnom licu da može da vrši poslove pilotaže u luci Bar.

Posjedovanje remorkera

Koncesionar je dužan da dostavi upisni list iz upisnika brodova, odnosno dokaz o posjedovanju remorkera ili dokaz-ugovor o zakupu broda za cijelo vrijeme trajanja koncesije pri čemu se u slučaju raskida ugovora o zakupu raskida i ugovor o koncesiji. Remorker (teglicač odnosno potiskivač) treba biti registrovan za područje plovidbe - plovidba u zaštićenim morskim područjima, sa protivpožarnom opremom za gašenje požara na drugim plovnim objektima.

Potvrda o osiguranju

Koncesionar mora da ima važeću potvrdu osiguranja.

U ispunjavanju uslova iz tačke 6 Koncesionog akta, koji se odnosi na zaključen ugovor o osiguranju od odgovornosti pilota za vrijeme pilotaže plovnim objektom u skladu sa članom 42 Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe, koncesionar je dužan da uz zaključeni ugovor o osiguranju za brod zapremine 91 740 BT/GT, LOA 294,13 (najveći brod kome je pružena usluga pilotaže u prethodne tri godine), dostavi i mišljenje Agencije za nadzor osiguranja o relevantnosti priloženog Ugovora o osiguranju.

7. Parametri za određivanje koncesione naknade, način promjene visine koncesione naknade

Koncesionar će Koncedentu plaćati godišnju koncesionu naknadu. Godišnja koncesiona naknada se sastoji od fiksne i varijabilne naknade.

Koncesionar će koncedentu plaćati fiksnu godišnju naknadu u iznosu od 30.000,00€.

Ova fiksna naknada se vezuje za indeks potrošačkih cijena, koji se primjenjuje na dan zaključenja ovog Ugovora, i usklađivaće se svake godine prema novom indeksu, s tim da je povećanje koje je rezultat usklađivanja ograničeno pravno dozvoljenim procentima. Godišnja fiksna naknada se plaća jednom godišnje, unaprijed, u prva tri mjeseca, najkasnije do 31. marta tekuće godine.

Godišnja varijabilna koncesiona naknada se plaća 15 dana po dobijanju rješenja od strane Koncedenta ,najkasnije do 31.03 tekuće godine , za prethodnu godinu,na sledeći način:

I ukoliko je godišnji prihod društva iznad 1.000.000,00 eura pa do 1.999.999,00 eura godišnja varijabilna naknada je 1,5 % godišnjeg prihoda društva.

II Ukoliko je godišnji prihod društva iznad 2.000.000,00 eura godišnja varijabilna naknada je 1 % godišnjeg prihoda društva.

Bankarska garancija za koncesionu naknadu

Koncesionar se obavezuje da na dan zaključenja Ugovora o koncesiji obezbijedi bankarsku garanciju za dobro izvršenje posla (činidbenu), koja je nezavisna, bezuslovna, neopoziva i naplativa na prvi poziv, koju izdaje banka, koja ima ili obezbeđuje kreditni rejting od najmanje BBB, prema Standard and Poor agenciji, ili druge prihvatljive banke u iznosu koji pokriva vrijednost godišnje fiksne koncesione naknade definisane Ugovorom o koncesiji.

U roku podnijeta garancija iz stava 1 ove tačke, uslov je za zaključenje Ugovora.

8. Tenderska dokumentacija

Kompletna tenderska dokumentacija biće dostupna svim ponuđačima u skladu sa propisima i Instrukcijama ponuđačima u postupku javnog nadmetanja u otvorenom postupku za dodjelu koncesije za pružanje lučke usluge- pilotaže, privez/odvez brodova, remorkaža, dostava vode na brodove sidrišta luke Bar, prevoz lučkih vlasti na plovnim objektima u akvatorijumu luke Bar, prevoz shipchandlera do brodova u luci i tegljenje odnosno potiskivanje plovnih objekata u luci Bar.

9. Predlog ugovora o koncesiji

Prilog 2

10. Kriterijumi za dodjelu koncesije na transparentnoj, nediskriminаторној, objektivnoj i relevantnoj osnovi

Kriterijumi na osnovu kojih se vrši vrednovanje ponuda su:

1) stepen zaštite životne sredine.....	40 bodova
2) ukupna vučna snaga remorkera	- do bp 20 t10 bodova
	- od bp 20 t do bp 40 t.....20 bodova
	- preko bp 40 t30 bodova
3) efekti na zapošljavanje.....	- do 20 zaposlenih.....10 bodova
	- od 20 do 30 zaposlenih....20 bodova
	- preko 30 zaposlenih.....30 bodova

**NACRT
UGOVORA O KONCESIJI**

_____ 2019. godine

SADRŽAJ

1. Definicije

2. Predmet koncesije

2.1. Pojam

3. Namjena koncesije

3.1. Obaveze Koncesionara

4. Vrijeme trajanja

4.1. Rok trajanja koncesije

5. Koncesiona naknada

5.1. Opšte odredbe

5.2. Bankarska garancija za koncesionu naknadu

6. Naknada za usluge - tarife

6.1. Pojam i način određivanja cijena usluga tarifa

7. Pružanje lučkih usluga

7.1. Pilotaza

7.2. Remorkaža, tegljenje odnosno potiskivanje

7.3 Privez i odvez brodova

8. Viša sila

8.1. Opšte odredbe

8.2. Posljedice nastupanja više sile

8.3. Finansijsko poravnanje

8.4. Producenje koncesije

8.5. Način preduzimanja mjera kod nastupanja više sile

9. Promijenjene okolnosti

9.1. Opšte odredbe

9.2. Način preduzimanja mjera kod nastanka promijenjenih okolnosti

10. Zaštita prava Koncesionara

10.1. Primjena zakona

10.2. Naknada

11. Ustupanje koncesije

11.1. Opšte odredbe

12. Rizici

12.1. Obaveze Koncesionara

13. Sigurnost i bezbjednost

13.1. Obaveze Koncesionara

13.2. Postupanje po nalozima i uputstvima inspekcije sigurnosti plovidbe

14. Bezbjednost plovnih i lučkih objekata

14.1. Obaveze Koncesionara

15. Životna sredina

15.1. Princip opreza

15.2. Dozvole

15.3. Nezgode

15.4. Mjere za oticanje štetnih posledica

15.5. Primjena međunarodnih pravilnika

16. Prestanak Ugovora

16.1. Oduzimanje koncesije

16.2. Slučajevi prestanka ugovora

17. Troškovi i takse

17.1. Obaveze Koncesionara

18. Registracija koncesionog Ugovora

18.1. Opšte odredbe

19. Završne odredbe

19.1. Pravo iz Ugovora

19.2. Tumačenje Ugovora

19.3. Rješavanje sporova

19.3.1. Pregovori nadležnosti suda u rješavanju sporova

19.4. Obaveštenja

19.5. Rokovi

19.6. Jezik Ugovora

19.7. Izmjene i dopune Ugovora

19.8. Primjerici Ugovora

19.9. Stupanje na snagu Ugovora

Na osnovu čl. 6, 8, 9,17, 18, 20 i 34 Zakona o koncesijama (Sl. list CG 8/09) , čl. 14,16,18 i 20 Zakona o lukama (Sl. list CG 51/08, 27/13),

Ugovorne strane:

1. **Vlada Crne Gore**, koju zastupa _____, _____
(U daljem tekstu: Koncedent);
2. “ _____, adresa: _____, koju zastupa (U daljem tekstu: Koncesionar);

Dana _____ 2019. godine _____, zaključuju:

UGOVOR O KONCESIJI

Zajedno označeni u tekstu i sa „Ugovorne strane“

Pri čemu je luka Bar trgovačka luka dostupna za međunarodni i unutrašnji saobraćaj morskim putem.

Pri čemu lukom Bar upravlja Koncedent u skladu sa Zakonom o lukama i svim pozitivnopravnim propisima Crne Gore.

Pri čemu se pružanje lučkih usluga - pilotaža, privez/odvez brodova, remorkaža, tegljenje odnosno potiskivanje plovnih objekata dostava vode na brodove sidrišta luke Bar, prevoz lučkih vlasti na plovnim objektima u akvatorijumu luke Bar i prevoz shipchandler-a do brodova u luci , vrši u skladu sa crnogorskim pozitivnopravnim propisima kojima se uređuju koncesije, a naročito Zakonom o lukama, Zakonom o koncesijama,Zakonom o sigurnosti pomorske plovidbe, Uredbom o načinu održavanja reda u lukama, Pravilnikom o pomorskoj pilotaži.

Pri čemu je Vlada Crne Gore dodijelila koncesiju Koncesionaru u skladu sa odlukom _____ od _____ 2019.godine i ugovorne strane su se sporazumjele o uslovima pod kojima se upravlja ovom koncesijom.

Pri čemu su uslovi u vezi sa ovom koncesijom uređeni Ugovorom.

1. DEFINICIJE

Akvatorijum je površina mora sa vodnim tijelom i morskim dnom.

Bankarska garancija za koncesionu naknadu (činidbenu garanciju) je garancija za dobro izvršenje posla, koja je nezavisna, bezuslovna, neopoziva i naplativa na prvi poziv i koju daje prihvatična banka koja ima kreditni rejting najmanje BBB, prema STANDARD AND POOR agenciji.

Indeks potrošačkih cijena označava indeks koji Vlada Crne Gore objavljuje svakog mjeseca. Ako se indeks potrošačkih cijena zvanično zamjeni nekim drugim indeksnim brojem, u tom slučaju će shodno tome biti izvršeno usklađivanje.

Koncesionar je pravno lice kojem je ova koncesija dodijeljena.

Lučka uprava je Organ uprave u sastavu Ministarstva saobraćaja i pomorstva (MSP) nadležan za kontrolu izvršavanja Ugovora o koncesiji na dnevnoj osnovi.
Lučka uprava obavlja poslove definisane članom 9 Zakona o lukama, u okviru kojih, između ostalog, vrši upravne i sa njima povezane stručne poslove koji se odnose i na nadzor nad korišćenjem luke, pružanjem lučkih usluga i obavljanjem ostalih djelatnosti u luci i obezbeđenje uslova za obavljanje pomorskog saobraćaja i lučkih usluga u luci i na sidrištu luke, druge poslove u skladu sa zakonom.

Lučki objekti predstavljaju sve obalne ili objekte na vodi, plovne objekte koji se koriste za pristajanje i privezplavnih objekata, iskrcaj i ukrcaj putnika i posade, prevoz putnika, kao i ostali takvi objekti koji su neophodni za funkcionisanje luke ili za javnu upotrebu.

Luka je područje mora i zemljišta povezanog sa morem, sa izgrađenim i neizgrađenim obalamama, gatovima, lukobranima, objektima, uređajima i postrojenjima namijenjenim za pružanje lučkih usluga i obavljanje drugih djelatnosti koje su s njima u privrednoj, saobraćajnoj ili tehnološkoj vezi.

Koncesiona djelatnost je pravo pružanja Lučkih usluga –pilotaža, privez/odvez brodova, remorkaža, tegljenje odnosno potiskivanje plovnih objekata u akvatorijumu luke Bar, dostava vode na brodove sidrišta luke Bar, prevoz lučkih vlasti na plovnim objektima u akvatorijumu luke Bar, prevoz shipchandler-a do brodova u luci, dodijeljeno Koncesionaru od strane Koncedenta.

Naknada za lučke usluge su naknade koje prima Koncesionar za lučke usluge koje obavlja.

Lučke usluge obuhvataju pilotažu, privez/odvez brodova, remorkažu, tegljenje odnosno potiskivanje plovnih objekata u akvatorijumu luke Bar, dostavu vode na brodove sidrišta luke Bar, prevoz lučkih vlasti na plovnim objektima u akvatorijumu luke Bar, prevoz shipchandler-a do brodova u luci.

Pilotaža je vođenje plovног objekta od stručnih osoba i davanje stručnih savjeta zapovjedniku

plovног objekta radi sigurne plovidbe u lukama, tјесnacima i drugim područjima unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora, shodno članu 35 stav 1 Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe ("Službeni list CG", br. 62/2013, 06/2014, 47/2015, 71/2017).

Tegljač, odnosno potiskivač je brod koji je namijenjen tegljenju ili potiskivanju drugih plovnih objekata.

SOLAS je Međunarodna konvencija za sigurnost života na moru;

Ugovor o koncesiji za pružanje lučkih usluga -pilotaza, privez/odvez brodova, remorkaža, tegljenje odnosno potiskivanje plovnih objekata u akvatorijumu luke Bar dostava vode na Bar, prevoz lučkih vlasti na plovnim objektima u akvatorijumu luke prava i obaveze između Koncedenta i Koncesionara u vezi sa ovom koncesijom, u daljem tekstu: „ugovor“. „Ugovor“ označava ovaj pisani ugovor zaključen na određeni vremenski period između Koncedenta i Koncesionara, a kojim se uređuju međusobna prava i obaveze;

Ugovor o prenosu je ugovor kojim Koncesionar može dio ili sva prava i obaveze iz ugovora, uz prethodnu saglasnost Koncedenta, prenijeti na treće lice shodno odredbama Zakona o lukama;

Viša sila označava okolnost izvan nečije kontrole, spoljni događaj koji je izvanredan i neotklonljiv i tumačiće se u duhu odredbi Zakona o obligacionim odnosima Crne Gore;

ZOL je Zakon o lukama ("Službeni list CG", br. 51/2008, 40/2011 i 27/2013);

ZSPP je Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe ("Službeni list CG", br. 62/2013, 06/2014, 47/2015 i 71/2017);

ZOO je Zakon o obligacionim odnosima („Službeni list Crne Gore“, br. 47/08);

ZOK je Zakon o koncesijama („Službeni list Crne Gore“, br. 08/09);

ZPUŽS je Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list RCG“, br. 80/05 i „Službeni list Crne Gore“, br. 27/13 i 52/16);

ZBZBL je Zakon o bezbjednosnoj zaštiti brodova i luka ("Službeni list CG", br. 53/2016 od 11.8.2016. godine).

2.PREDMET KONCESIJE

2.1 Pojam

Predmet koncesije predstavlja pravo na obavljanje lučkih usluga - pilotaza, privez/odvez brodova, remorkaža, tegljenje odnosno potiskivanje plovnih objekata u akvatorijumu luke Bar dostava vode na brodove sidrišta luke Bar, prevoz lučkih vlasti na plovnim objektima u akvatorijumu luke Bar, prevoz shipchandlera do brodova u luci.

3.NAMJENA KONCESIJE

Namjena koncesije je da se obezbijedi vršenje lučkih usluga - pilotaža, privez/odvez brodova, remorkaža, tegljenje odnosno potiskivanje plovnih objekata u akvatorijumu luke Bar dostava vode na brodove sidrišta luke Bar, prevoz lučkih vlasti na plovnim objektima u akvatorijumu luke Bar, prevoz shipchandler-a do brodova u luci saglasno svim domaćim i međunarodnim propisima i standardima.

3.1 Prava i obaveze Koncesionara

Koncesionar ima pravo da u skladu sa ugovorom vrši koncesionu djelatnost i ispunjava propisane uslove za vršenje koncesione djelatnosti.
Koncesionar je obavezan da u periodu na koji je zaključen ugovor obavlja poslove koji su predmet koncesije, profesionalno, stručno, u duhu dobrog domaćina i na nediskriminatorskoj osnovi omogućavajući pružanje lučkih usluga svim zainteresovanim stranama pod istim uslovima poslovanja.

Koncesionar je dužan da za svo vrijeme trajanja ugovora obezbijedi sledeće uslove, i to da:

- 1) je registrovan u Centralnom registru privrednih subjekata za obavljanje pilotaže;
- 2) ima najmanje jedan pilotski plovni objekat;
- 3) ima najmanje jednu fiksnu VHF radio- stanicu;
- 4) ima najmanje četiri zaposlena pilota sa pilotskom legitimacijom;
- 5) ima najmanje četiri prenosne VHF radio- stanice;
- 6) ima zaključen ugovor o osiguranju od odgovornosti pilota za vrijeme pilotaže plovnim objektom u skladu sa članom 42 ZSPP.

7) ima važeće rješenje Ministarstva saobracaja i pomorstva kojim se odobrava pravnom licu da može da vrši poslove pilotaže u luci Bar.

U ispunjavanju uslova iz tačke 6, koji se odnosi na zaključen ugovor o osiguranju od odgovornosti pilota za vrijeme pilotaže plovnim objektom u skladu sa članom 42 ZSPP, koncesionar je dužan da uz zaključeni ugovor o osiguranju za brod zapremine 91 740 BT/GT, LOA 294,13 (najveći brod kome je pružena usluga pilotaže u prethodne tri godine), dostavi i mišljenje Agencije za nadzor osiguranja o relevantnosti priloženog ugovora o osiguranju.

Koncesionar je dužan da za vrijeme trajanja ugovora obezbijedi blagovremenu i adekvatnu obnovu istekle dokumentacije koja proizilazi iz uslova datih u članu 36 stav 2 ZSPP i predstavljala je uslov za dodjelu koncesije, i da istu u originalu dostavi Koncedentu u roku od 7 dana od dana pribavljanja.

Koncesionar je dužan da vodi pilotski dnevnik i obezbijedi obuku pilota.

Dnevnik se vodi za svaku kalendarsku godinu u vidu tvrdo ukoričene knjige sa numerisanim stranicama i u elektronskoj formi.

Na zahtjev Koncedenta Koncesionar je dužan dostaviti pilotski dnevnik na uvid.

Koncesionar je dužan da za vrijeme trajanja ugovora ima najmanje jedan pilotski plovni objekat koji ispunjava sledeće uslove, odnosno da ima:

- 1) trup koji može da izdrži plovidbu po najtežim vremenskim uslovima i udare prilikom pristajanja uz bok broda;
- 2) dva motora sa odvojenim osovinama i propelerima koji mu daju brzinu i bolje manevarske sposobnosti prilikom pristajanja uz bok broda;
- 3) odbojnici koji oivičuje pilotski plovni objekat sa svih strana (osim krme) i omogućava ublažavanje udara prilikom pristajanja uz bok broda;
- 4) stepenice koje omogućavaju sigurniji prelaz sa pilotskog plovnog objekta na brod;
- 5) ogradu po kojoj se sa lijeve, desne i pramčane strane slobodno kliza sigurnosna kuka pomagača pilota;
- 6) dva koluta za spašavanje sa sigurnosnim konopom;
- 7) pojaseve za spašavanje;
- 8) dvije rašlje (kuke) sa rukohvatom dužine od najmanje dva metra;
- 9) jednu fiksnu VHF radio-stanicu;
- 10) jednu prenosivu VHF radio-stanicu.

Ukoliko se pilotski plovni objekat za vrijeme trajanja ugovora stavi van upotrebe, Koncesionar je dužan da obezbijedi drugi pod istim uslovima i o tome bez odlaganja obavijesti Koncedenta.

Ukoliko se za vrijeme trajanja ugovora utvrdi da Koncesionar nema pilotski plovni objekat za obavljanje Lučke usluge – lučke pilotaže ili neki drugi uslov iz člana 36 stav 2 ZSPP, Koncesionaru će se ukinuti Odobrenje Ministarstva.

Trup pilotskog plovnog objekta treba da bude crvene ili plave boje sa bijelim nadgrađem.

Plovni objekat i oprema moraju stalno biti u ispravnom i funkcionalnom stanju za vrijeme trajanja ugovora.

Koncesionar je obavezan da za vrijeme vršenja pilotaže obezbijedi aktivno davanje savjeta zapovjedniku plovnog objekta prisustvom pilota na zapovjedničkom mostu i koordinacijom drugog pilota iz centra za nadzor i kontrolu pomorskog saobraćaja u Lučkoj kapetaniji Bar.

Koncesionar je dužan da za vrijeme trajanja ugovora posjeduje ili ima u zakup, u ispravnom stanju remorker, tegljač odnosno potiskivač, registrovan za područje plovidbe - plovidba u zaštićenim morskim područjima, sa opremom za gašenje požara na drugim plovnim objektima.

Ugovor o zakupu treba biti zaključen za svo vrijeme trajanja koncesije, na rok od 10 godina. U slučaju raskida ugovora o zakupu u skladu sa članom 16.1 Koncedent će oduzeti pravo za obavljanje lučkih usluga Koncesionaru.

Ukoliko se plovni objekat remorker (tegljač odnosno potiskivač) za vrijeme trajanja ugovora stavi van upotrebe, Koncesionar je dužan da bez odlaganja obezbijedi drugi remorker (tegljač odnosno potiskivač) pod istim uslovima i o tome obavijesti Koncedenta.

Koncesionar je u obavezi da za svo vrijeme trajanja ugovora ima u posjedu, svojini ili u zakup, u ispravnom stanju, plovne objekte potrebne za obavljanje koncesionih djelatnosti.

Koncesionar je obavezan da primjenom preventivnih i korektivnih mjera spriječi ili otkloni posljedice pomorske nezgode nastale greškom ili nepažnjom u radu koncesionara, a koja može prouzrokovati ugrožavanje ljudskih života, imovine i zagađenje životne sredine sa plovnih objekata tokom obavljanja lučke usluge, te u obavljanju usluge uvede međunarodne standarde u oblasti sigurnosti i bezbjednosti plovidbe i zaštite životne sredine.

Koncesionar je dužan da obezbijedi vršenje lučkih usluga 24 sata dnevno na nediskriminatorskoj osnovi svim zainteresovanim stranama pod istim uslovima poslovanja.

Koncesionar je u obavezi da za svo vrijeme trajanja koncesije (u roku od 10 godina) zadrži u radnom odnosu jednak broj zaposlenih kao na dan zaključivanja ugovora.

Pored navedenog koncesionar je obavezan da obavlja poslove na moderan i produktivan način, u skladu sa pozitivnopravnim propisima i standardima domaće i međunarodne prakse.

4. VRIJEME TRAJANJA

4.1 Vrijeme trajanja koncesije

Ugovor se zaključuje na period od 10 godina.

5. KONCESIONA NAKNADA

5.1 Opšte odredbe

Koncesionar će koncedentu plaćati godišnju koncesionu naknadu. Godišnja koncesiona naknada se sastoji od fiksne i varijabilne naknade.

Koncesionar će koncedentu plaćati fiksnu godišnju naknadu u iznosu od 30 000€

Ova fiksna naknada se vezuje za indeks potrošačkih cijena, koji se primjenjuje na dan zaključenja ugovora i usklađivače se svake godine prema novom indeksu, s tim da je povećanje koje je rezultat usklađivanja ograničeno pravno dozvoljenim procentima. Godišnja fiksna naknada se plaća jednom godišnje, unaprijed, u prva tri mjeseca, najkasnije do 31. marta tekuće godine.

Godišnja varijabilna koncesiona naknada naplaćuje se na osnovu dostavljenog revidovanog izvještaja (bilans uspjeha) od strane koncesionara.

Godišnja varijabilna koncesiona naknada se plaća 15 dana po dobijanju rješenja od strane Koncedenta ,najkasnije do 31.03 tekuće godine , za prethodnu godinu,na sledeći način:

I ukoliko je godišnji prihod društva iznad 1.000.000,00 eura pa do 1.999.999,00 eura godišnja varijabilna naknada je 1,5 % godišnjeg prihoda društva.

II ukoliko je godišnji prihod društva iznad 2.000.000,00 eura godišnja varijabilna naknada je 1 % godišnjeg prihoda društva

5.2.Bankarska garancija za koncesionu naknadu

Koncesionar se obavezuje da na dan zaključenja ugovora obezbijedi bankarsku garanciju za dobro izvršenje posla (činidbenu garanciju), koja je nezavisna, bezuslovna, neopoziva i naplativa na prvi poziv, koji izdaje banka, koja ima ili obezbjeđuje kreditni rejting od najmanje BBB, prema Standard and Poor agenciji, u iznosu koji pokriva vrijednost godišnje fiksne koncesione naknade definisane ugovorom.

U roku podnijeta garancija iz stava 1 ove tačke, uslov je za zaključenje ugovora.

6. NAKNADA ZA USLUGE - TARIFE

6.1 Pojam i način određivanja cijena usluga tarifa

Maksimalni iznos naknada – tarifa za obavljanje lučkih usluga - pilotaža, privez/odvez brodova, remorkaža, tegljenje odnosno potiskivanje plovnih objekata u akvatorijumu luke Bar dostava vode na brodove sidišta luke Bar, prevoz lučkih vlasti na plovnim objektima u akvatorijumu luke Bar, prevoz shipchandlera do brodova u luci u skladu sa članom 12 stav 2 Zakona o lukama (Sl. List CG br. 51/2018 i 27/2013) utvrđuje Lučka uprava Crne Gore.

Koncesionar je dužan da tarife (naknade za pružene usluge) za obavljanje lučkih usluga u luci Bar, dostavlja na prethodnu saglasnost Nadležnom organu u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Koncesionar je obavezan da za svaku izmjenu tarife, prije primjene u praksi, istu dostavi Lučkoj upravi Crne Gore na prethodno odobrenje. Lučka uprava je dužna da u roku od 30 dana dostavi pisani stav u vezi predložene tarife.

Koncesionar je dužan da javno objavi odobrene Tarife (cjenovnik) usluga za obavljanje lučkih usluga u luci Bar u Službenom listu Crne Gore.

Koncesionar se obavezuje da pružene usluge komitentima fakturiše, kao svoj direktni prihod, isključivo u skladu sa odobrenim i javno objavljenim Tarifama (Cjenovnikom).

Koncesionaru je izričito zabranjeno da naplaćuje naknade za obavljene usluge (tarife) koje su veće od iznosa iz Tarifnika (cjenovnika) odobrenog od Nadležnog organa i javno objavljenog u Službenom listu Crne Gore.

7. Pružanje lučkih usluga

Pružanje lučkih usluga mora biti u skladu sa važećim zakonskim propisima i pravilima struke.

Svakim plovnim objektom mora upravljati kvalifikovano lice.

Koncesionar je dužan da vodi odvojeno računovodstvo za svaku lučku uslugu za koju mu je data koncesija.

Koncesionar je dužan dostavljati Koncedentu kvartalni (tromjesečni) izvještaj, koji sadrži broj i specifikaciju obavljenih lučkih usluga, kao i ostvareni prihod po ovom osnovu, u finansijskom iskazu.

7.1 Pilotaža

Lučka pilotaža je obavezna za plovne objekte na području luke Bar shodno članu 37 ZSPP.

Izuzetno, lučka pilotaža nije obavezna za:

- 1) crnogorske ratne brodove i crnogorske javne plovne objekte;
- 2) putničke i Ro-Ro putničke brodove koji plove na redovnoj liniji, ukoliko zapovjednik ima položen pilotski ispit za to područje luke;
- 3) brodove do 500 BT bez obzira na državnu pripadnost, ako ne prevoze opasne ili štetne materije u tečnom stanju ili utečnjene gasove.

Zapovjednik plovnog objekta može da zatraži pilotažu i u navedenim slučajevima.

Lučka pilotaža obavezna je i za brod koji se premješta u luci sa jedne operativne obale na drugu ili se pomiče uzduž operativne obale upotrebom pogonske mašine.

Zapovjednik plovnog objekta je dužan da zatraži lučku pilotažu, najkasnije dva sata prije uplovljenja, isplovljenja, premještanja ili pomicanja plovnog objekta.

Organizacija službe za pilotiranje, stručna sprema i odgovarajuća ovjera, međusobne odgovornosti pilota i zapovjednika pilotiranih plovnih objekata i naknade za pilotiranje, definisane su posebnim propisima.

Na zahtjev Koncedenta, Koncesionar je obavezan dostaviti kopije računovodstvenih kartica, koje se odnose na komitente, kojima je u obračunskom razdoblju pružena usluga iz predmeta ugovora, ili na drugi prihvatljiv način, nadležnom organu uprave omogući uvid u poslovne knjige, radi kontrole obračuna finansijskog obima prometa.

Porez na dodatu vrijednost i druge poreze, Koncesionar će obračunavati u skladu sa propisima i iskazivati na računima koji se ispostavljaju korisnicima usluga.

Kada pilot pruža usluge pilotaže dužan je primjenjivati sistem izvještavanja plovnog objekta kojim upravlja i svaki put na zahtjev Lučke kapetanije dati tražene podatke, u skladu sa posebnim propisima.

Prije ulaska na plovni objekat, pilot će se upoznati sa trenutnim stanjem saobraćajne situacije u luci Bar, trenutnim navigacionim upozorenjima i vremenskim uslovima, kao i trenutnim stanjem pomorske signalizacije.

Ukrčavanje i iskrcavanje pilota treba da bude u skladu sa IMO zahtjevima i IMPA preporukama.

Pilot će odbiti pilotiranje ako smatra da bi se pilotažom kršili propisi Luke ili ako brod nije sposoban za plovidbu.

Svaki put prije ukrcaja pilot će pročitati trenutni gaz plovнog objekta i proslijediće te podatke Lučkoj kapetaniji.

Pilot može izvršiti premještanje broda u luci na način kako je to definisano Uredboom o načinu održavanja reda u lukama ("Sl. List CG", broj 44/17 od 06. jula. 2017. godine).

U slučaju spriječenosti da pilotski brod isplovi zbog olujnog vremena,pilot će postupati na način kojim će se obezbjediti sigurna plovidba broda i sigurnost putnika na brodu.

Pristajanje i odvezivanje plovнog objekta se izvodi uz asistenciju pilota.

Za vrijeme obavljanja pilotaže, pilot je dužan vršiti komunikaciju na VHF kanalu 16/12 sa Lučkom kapetanijom Bar, i sa VTS centrom Uprave pomorske sigurnosti(VTS Crna Gora – obalna stanica BARRADIO).

7.2 Remorkaža ,teglenje odnosno potiskivanje

Teglenje, odnosno potiskivanje u luci obavlja se samo na zahtjev zapovjednika plovнog objekta i sa brojem tegljača, odnosno potiskivača koje on zatraži.

Izuzetno od odredbe stava 1 ovog člana, u slučaju nevremena, prenatrpanosti luke, istovremenog manevriranja više plovних objekata ili ako plovni objekat prevozi opasne terete, Kapetanija može odrediti broj tegljača, odnosno potiskivača koji se moraju koristiti za određeni manevar sa plovним objektom.

Zapovjednik broda iz stava 1 ovog člana, dužan je blagovremeno zatražiti asistenciju tegljača, odnosno potiskivača za namjeravani manevar plovнog objekta.

Kada više plovnih objekata istovremeno traže asistenciju tegljača, odnosno potiskivača, a nema dovoljno tegljača, odnosno potiskivača, ili kada je ugrožena sigurnost plovidbe, ljudskih života ili može doći do zagađivanja mora, Kapetanija određuje redosled tegljenja, odnosno potiskivanja, vodeći računa da linjski brodovi imaju prednost priveza.

Kada plovnim objektima bez sopstvenog pogona ne upravlja kvalifikovani imenovani zapovjednik, zapovjednik tegljača odnosno potiskivača će biti zadužen za oboje, i za tegljač odnosno potiskivač i za plutajući plovni objekat.

Remoker, tegljač odnosno potiskivač koji plovi u unutrašnjem području luke ne može da opslužuje više od jednog plovног objekta, osim ako to odobri Lučka kapetanija.

Vučni stubovi remorkera i korišćenje većeg broja remorkera moraju zadovoljavati uslove utvrđene posebnim pravilima.

7.3 Privez i odvez brodova

Plovni objekat koji uplovjava u luku vezuje se na mjestu za privez na operativnoj obali ili na sidrištu obaranjem sidra i isticanjem sidrene oznake.

Plovni objekti vezani u luci ne smiju ometati javni saobraćaj.

Vezni konopi plovnih objekata privezanih u luci ne smiju ometati plovidbu drugih plovnih objekata, kretanje lica i vozila po operativnoj obali.

Ako vezni konopi plovnih objekata privezanih u luci ometaju plovidbu drugim plovnim objektima, ili kretanje lica i vozila po operativnoj obali, vezni konopi danju i noću, treba da budu označeni fluorescentnom trakom, a po potrebi, mogu se popustiti ili zategnuti, odnosno odvezati i poslije završenog prolaza ponovo popustiti ili zategnuti, odnosno vezati.

Ukoliko ispred ili iza plovног objekta, privezanog uz operativnu obalu u luci može pristati drugi plovni objekat, na privezanom plovном objektu moraju se noću, bijelim svjetлом vidljivim sa svih strana, označiti pramac ili krma, a po potrebi i oba dijela plovног objekta.

Ukoliko je plovni objekat privezan uz operativnu obalu u luci tako da su mu krajnji dijelovi istureni prema moru, krajnji djelovi treba da budu osvijetljeni, a drugi istureni djelovi označeni fluorescentnom trakom.

8.VIŠA SILA

8.1. Opšte odredbe

Viša sila je izuzetno nepremostiva i nepredvidiva okolnost, koja nastupi nakon zaključenja ugovora i van je volje ugovornih strana i nije je moguće predvidjeti, izbjegći ili suzbiti.

8.2. Posljedice nastupanja više sile

Ako zbog nastupanja više sile izvršenje ugovora postane objektivno nemoguće, obje ugovorne strane su oslobođene svojih daljih ugovornih obaveza.

U slučaju iz stava 1 ove tačke primjenjuju se odredbe o posljedicama prijevremenog prestanka koncesionog ugovora.

Izuzetno od stava 1 ove tačke Koncesionar je dužan pružati lučke usluge kojima se preventivno obezbeđuje sigurnost i bezbjednost plovidbe u luci Bar i zaštita mora od zagađenja sa plovnih objekata po zahtjevu Koncedenta uprkos višoj sili, ako je to objektivno moguće.

Ako Koncesionar ima sa ovim izvršavanjem posebne troškove i druge rashode, koji prelaze redovne rashode za izvođenje koncesije, ima pravo na finansijsko poravnanje, na način da se

za te dodatne troškove i rashode po prethodnom odobrenju Koncedenta smanji koncesiona naknada u okviru prvog godišnjeg obračuna nakon nastupanja posljedica više sile, ako Koncedent ne obezbijedi drugačiji način pokrića tih troškova.

Ako dodatne troškove i rashode nije moguće izmiriti iz koncesione naknade u skladu sa prethodnim stavom, Koncedent je dužan Koncesionaru nadoknaditi sve stvarne troškove koje je imao uslijed izvršenja iz stava 3 ove tačke.

Nijedna ugovorna strana ne smije ostvarivati svoja prava, koja joj po ugovoru ili po zakonu pripadaju zbog kršenja druge ugovorne strane, u slučaju da je kršenje nastalo nastupanjem više sile.

Ako je zbog više sile privremeno onemogućeno izvršavanje bilo kakve obaveze iz ugovora, rok za ispunjenje obaveza se produžava i to najmanje za vrijeme trajanja više sile.

Ako događaj više sile traje očigledno duži vremenski period i takve je prirode da ugrožava finansijsku ravnotežu ugovora, svaka ugovorna strana ima pravo raskinuti ugovor pisanim obavještenjem drugoj ugovornoj strani.

8.3. Finansijsko poravnanje

Finansijsko poravnanje u smislu tačke 8.2 stav 4 i 5 ugovora predlaže Koncesionar Koncedentu na način, da u prijedlogu navede iznos dodatnih troškova i rashoda u roku od 7 dana, od kada su mu poznati odnosno od dana kada bi mu morali biti poznati dodatni troškovi.

Ugovorne strane se obavezuju da će se odmah, a najkasnije u roku od 7 dana, nakon podnošenja prijedloga sastati, kako bi raspravljale i u dobroj vjeri se dogovarale o takvom prijedlogu u svjetlu finansijskih posljedica predmetnog dođagaja više sile za Koncesionara.

8.4. Producenje koncesije

Zahtjev o produženju koncesije Koncesionar je dužan podnijeti Koncedentu u roku od 30 dana od dana prestanka Više sile.

Rok trajanja koncesije se može produžiti samo za period za koji koncesionar nije mogao koristiti koncesiju uslijed više sile.

8.5. Način preduzimanja mjera kod nastupanja više sile

Ugovorna strana koja ne može ispunjavati obaveze po ugovoru zbog više sile, dužna je o nastupanju tog događaja odmah, a najkasnije u roku od 7 dana obavijestiti drugu ugovornu stranu.

Obavještenje mora sadržati podatke o nastupanju i prirodi događaja i njegovim potencijalnim posledicama.

Ako za ugovornu stranu nastupi nemogućnost ispunjenja obaveza iz ugovora zbog nastupanja više sile, a o tome ne obavijesti drugu ugovornu stranu u roku iz stava 1 ove tačke, gubi pravo korišćenja više sile kao razlog, opravdanje ili osnov za ostvarivanje drugih prava, koja bi inače imala zbog nastupanja više sile.

Za vrijeme trajanja više sile ugovorne strane će se sa najboljim namjerama truditi smanjiti svu štetu, gubitke, kašnjenja ili smetnje, koje nastanu za vrijeme trajanja više sile.

9. PROMIJEŃENE OKOLNOSTI

9.1. Opšte odredbe

Ako poslije zaključenja ugovora nastupe okolnosti koje se nijesu mogle predvidjeti, a koje otežavaju ispunjenje obaveze bilo koje ugovorne strane u toj mjeri da bi joj ispunjenje obaveze postalo pretjerano otežano ili bi joj takvo ispunjenje obaveze nanjelo pretjerano veliki gubitak, na zahtjev te ugovorne strane može se izmijeniti ili raskinuti ugovor.

Za promijenjene okolnosti se smatraju i propisi, pojedinačna akta ili mjere organa Koncedenta, koje predstavljaju sprovođenje imperativnih odredbi zakona i drugih propisa u Crnoj Gori.

Kod nastanka promijenjenih okolnosti ugovorne strane se moraju odmah međusobno obavijestiti i dogovoriti o sprovođenju ugovora u takvim uslovima.

Uprkos promijenjenim okolnostima, Koncesionar je obavezan da ispunjava obaveze iz ugovora.

Izmjena i raskid ugovora ne može se zahtijevati, ako je ugovorna strana koja se poziva na promijenjene okolnosti bila dužna da u vrijeme zaključenja ugovora uzme u obzir te okolnosti ili ih je mogla predvidjeti ili izbjegći.

9.2. Način preduzimanja mjera kod nastanka promijenjenih okolnosti

U slučaju promijenjenih okolnosti iz prethodne tačke ugovorna strana, koju pogode takve okolnosti, dužna je o tom događaju obavijestiti drugu ugovornu stranu najkasnije u roku od 60 dana od nastanka promijenjene okolnosti.

Obavještenje mora biti potkrijepljeno dokumentacijom, koja je u tom momentu na raspolaganju i koja opisuje prirodu okolnosti, iznos troškova, koji su nastali ili treba da nastanu u vezi sa promijenom okolnošću.

Obavještenje mora biti dopunjeno dodatnom dokumentacijom.

Ugovorne strane će se, ako je to potrebno, sastati u roku od 10 dana od dana prijema obavještenja iz stava 1 ove tačke, kako bi razmotrile eventualno aneksiranje ugovora sa namjenom da se uspostavi ugovorna ravnoteža zbog nastanka promijenjenih okolnosti.

10. ZAŠTITA PRAVA KONCESIONARA

10.1. Primjena zakona

Koncesionaru se garantuju prava predviđena ugovorom, zakonodavstvom Crne Gore i međunarodnim propisima.

10.2. Naknada

Ukoliko Koncedent donese bilo kakav pravni akt kojim se neopravdano ili neosnovano onemogućju, lišavaju ili ograničavaju prava Koncesionara u smislu predmeta koncesije, ekspert.

Naknada u visini tržišne vrijednosti isključuje naknadu za izgubljenu dobit.

11. USTUPANJE KONCESIJE

11.1 Opšte odredbe

Koncesionar, uz prethodnu saglasnost Koncedenta shodno ZOL, može prenijeti dio ili sva prava i obaveze iz ugovora na treće lice, putem Ugovora o prenosu, pod uslovom da novi koncesionar ispunjava najmanje iste uslove kao i koncesionar u vrijeme zaključenja ugovora.

Prenos prava i obaveza iz prethodnog stava ne oslobađa Koncesionara odgovornosti za ispunjenje obaveza iz ugovora. U slučaju zaključenja Ugovora o prenosu takvim ugovorom moraju jasno da se definisu:

1. Obaveze iz ugovora za čije je izvršenje pored Koncesionara odgovorno i lice sa kojim je zaključen Ugovor o prenosu.
2. Trajanje i uslovi raskida Ugovora o prenosu.
3. Način kontrole obaveza koje se odnose na novog koncesionara.

12. RIZICI

12.1 Obaveze Koncesionara

Koncesionar mora za svo vrijeme trajanja ugovora u svakom momentu da ima važeću potvrdu osiguranja ili druge odgovarajuće finansijske garancije kojima se pruža pokriće od svih vrsta rizika prema trećim licima, zaposlenima, plovnim objektima, opremi za rad i drugim sredstvima koja omogućavaju obavljanje koncesionih djelatnosti.

U ispunjavanju uslova iz ZSPP član 36 stav 2 tačka 6, koji se odnosi na zaključen ugovor o osiguranju od odgovornosti pilota za vrijeme pilotaže plovnim objektom u skladu sa članom 42 BT/GT, LOA 294,13 (najveći brod kome je pružena usluga pilotaže u prethodne tri godine),

dostavi i mišljenje Agencije za nadzor osiguranja o relevantnosti priloženog Ugovora o osiguranju.

Koncesionar se obavezuje da na dan zaključenja ugovora obezbijedi bankarsku garanciju za dobro izvršenje posla (činidbenu garanciju), koja je nezavisna, bezuslovna, neopoziva i naplativa na prvi poziv, koju izdaje banka, koja ima ili obezbjeđuje kreditni reiting od najmanje BBB, prema Standard and Poor agenciji, u iznosu koji pokriva vrijednost godišnje fiksne koncesione naknade definisane ugovorom.

U roku podnjeta garancija iz stava 1 ove tačke, uslov je za zaključenje ugovora.

Koncesionar je dužan da za vrijeme trajanja ugovora obezbijedi blagovremenu i adekvatnu obnovu istekle dokumentacije koja proizilazi iz uslova datih u članu 36 stav 2 Koncedentu.

13. SIGURNOST I BEZBJEDNOST

13.1 Obaveze Koncesionara

Koncesionar je obavezan da se strogo pridržava svih zakona, podzakonskih akata i ostalih akata kojima se zakoni i podzakonski propisi primjenjuju, o sigurnosti plovnih i lučkih objekata i postrojenja, o sigurnosti plovidbe i logistike i saobraćaja uopšte, kao i dobre prakse u ovom sektoru. Ista obaveza primjenjuje se i na sva opšta i posebna uputstva, odnosno smjernice i naloge Koncedenta ili drugih nadležnih organa uprave.

Koncesionar garantuje za ispunjenost uslova propisanih međunarodnim i domaćim propisima o zaštiti ljudskih života na moru.

U vezi sa stavom 1 i 2 ovog člana koncesionar je dužan da preduzima sve tehničke i druge neophodne mjere opreza.

Koncesionar je odgovoran za otklanjanje posljedica ili naknadu štete uključujući i onu koja je prouzrokovana bilo kojom mogućom nezgodom, i da obešteći Koncedenta u vezi sa svim potraživanjima trećih lica, ukoliko je posljedica pomorske nezgode nastala nepravilnošću u radu Koncesionara.

13.2 Postupanje po nalozima i uputstvima inspektora sigurnosti plovidbe

Koncesionar je obavezan da postupa u skladu sa svim nalozima i uputstvima inspektora sigurnosti plovidbe i da bez odlaganja izvještava o svakom incidentu ili nezgodi lučku kapetaniju u skladu sa posebnim propisima.

14. BEZBJEDNOST PLOVNIH I LUČKIH OBJEKATA

14.1 Obaveze Koncesionara

Koncesionar je dužan da u vršenju koncesione djelatnosti obezbijedi punu primjenu Zakona o bezbjednosnoj zaštiti brodova i luka drugih domaćih i međunarodnih propisa kojima se uređuje bezbjednosna zaštita brodova i luka.

15. ZIVOTNA SREDINA

15.1 Princip opreza

Koncesionar je dužan da se pridržava međunarodnih i domaćih propisa, zakona ili podzakonskih akata i dobre prakse u obavljanju lučkih usluga — pilotaža, privez/odvez brodova, remorkaža, tegljenje odnosno potiskivanje plovnih objekata u akvatorijumu luke Bar, dostava vode na brodove sidrišta luke Bar, prevoz lučkih vlasti na plovnim objektima u akvatorijumu luke Bar, prevoz shipchandlera do brodova u luci na način kojim se umanjuje opasnost od pomorske nezgode koja bi izazvala zagađenje životne sredine.

Obzirom na mogući uticaj ovih lučkih usluga na stanje životne sredine, dostavljeni elaborat uticaja na životnu sredinu od strane Koncesionara predstavlja prilog ovog govora.

15.2 Dozvole

Koncesionar će u svako vrijeme biti u posjedu svih neophodnih dozvola i odobrenja koja se zahtijevaju za obavljanje svih njegovih djelatnosti.

Koncesionar je dužan da dostavi Koncedentu po jedan primjerak svih zahtjeva za dozvole, dobijenih dozvola i dokumenata podnesenih nadležnim organima uprave radi izdavanja dozvola. Ovo dostavljanje dokumenata ima samo za cilj obavještavanje i nema negativno dejstvo u vezi sa odgovornostima Koncesionara ili obavezom Koncedenta.

15.3 Nezgode

U slučaju zagađenja životne sredine ili ekološki štetnih djelovanja, Koncesionar je dužan da odmah obavijesti nadležni organ državne uprave i Koncedenta.

Koncesionar je obavezan da preduzme sve neophodne mjere radi otklanjanja posljedica pomorske nezgode ili nesreće prema trećim licima i Koncedentu iz domena svoje koncesione djelatnosti, a koja je nastala njegovom krivicom.

Za vrijeme trajanja ove koncesije, Koncedent može uvesti neophodne mjere kojih je Koncesionar dužan da se pridržava da bi se otklonile posljedice takvog zagađenja ili djelovanja.

15.4 Mjere za otklanjanje štetnih posljedica

Koncesionar je dužan da navedene mjere iz tačke 15.3 stav 2 ugovora, preduzme o svom trošku.

15.5 Primjena međunarodnih pravilnika

Obavezuje se Koncesionar da u okviru opštleg plana sigurnosti, bezbjednosti i zaštite životne sredine, primjenjuje odgovarajuće odredbe MARPOL 73/78, SOLAS 74, i druge konvencije i preporuke IMO-a i EU koje se odnose na sigurnost i bezbjednost plovidbe i zaštitu životne sredine.

16. PRESTANAK UGOVORA

16.1 Oduzimanje koncesije

Koncedent će oduzeti pravo za obavljanje lučkih usluga Koncesionaru ako utvrdi da:

- je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije Koncesionara, osim u slučaju postupka reorganizacije po zakonu kojim se uređuje insolventnost privrednih društava, pod uslovom da Koncesionar izvršava obaveze iz ugovora;
- je pravo dato na osnovu netačno iskazanih podataka koji su od značaja za dodjelu koncesije odnosno obavljanje koncesione djelatnosti;
- se obavljanjem predmetne djelatnosti ugrožava životna sredina i zdravlje ljudi ili zaštićena područja i objekti, što se u vrijeme davanja prava nije moglo predvidjeti, niti se može spriječiti osim oduzimanjem prava, odnosno prestankom obavljanja djelatnosti;
- Koncesionar izvrši prenos ugovora (prava) bez prethodne saglasnosti Koncedenta;
- Koncesionar ne poštuje red u luci i diskriminatorski se odnosi prema korisnicima lučke usluge;
- Koncesionar ne obavlja djelatnost u skladu sa zakonom i ugovorom;
- Koncesionar ne plaća koncesionu naknadu (fiksnu i/ili varijabilnu) u roku od 6 mjeseci
- Koncesionar ne poštuje odredbe Međunarodnih propisa i standarda, Mjerodavnog prava i primjenjivih pozitivno pravnih propisa u obavljanju lučkih usluga;
- je odobrenje Ministarstva saobraćaja i pomorstva za vršenje pilotaze ukinuto ili je prestalo da važi;
- Nije blagovremeno obnovio isteklu dokumentaciju koja proizilazi iz uslova datih u članu 36 stav 2 ZSPP a predstavljala je uslov za dodjelu koncesije, i istu u originalu dostavio Koncedentu
- Koncesionar ne posjeduje plovne objekte potrebne za obavljanje koncesionih djelatnosti ili je raskinut ugovor o zakupu

- Je Koncesionar umanjio ukupan broj zaposlenih u odnosu na broj zaposlenih na dan zaključivanja ugovora
- Ne poštuje ostale obaveze propisane zakonom i preuzete ugovorom.

U slučajevima iz prethodnog stava Koncedent će pozvati Koncesionara da u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja otkloni nepravilnosti ukoliko je to moguće i izjasni se o uzroku nastanka istih.

Izjašnjavanje ne sprječava Koncedenta da oduzme pravo za obavljanje lučkih usluga.

Odluku o oduzimanju prava donosi Koncedent.

Ako je pravo za obavljanje djelatnosti oduzeto, Koncesionar nema pravo na naknadu štete.

16.2 Slučajevi prestanka Ugovora

Ugovor prestaje:

1. Istekom roka na koji je ugovor zaključen;
2. Ako pravni sljedbenici ne zahtijevaju potvrđivanje koncesije u roku od 30 dana od prvog dana nemogućnosti obavljanja koncesione djelatnosti od strane Koncesionara, odnosno u slučaju brisanja Koncesionara iz registra privrednih društava;
3. Raskidom ugovora u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima Crne Gore i drugim pozitivнопрavnим propisima;
4. Ako se Koncedent i Koncesionar sporazumiju o prestanku ugovora;
5. Oduzimanjem koncesije od strane Koncedenta.

17. TROŠKOVI I TAKSE

17.1 Obaveze Koncesionara

Takse i registraciona prava koja proizilaze iz ugovora, kao i svi porezi, padaju na teret Koncesionara.

Strane su saglasne da izvrše registraciju ugovora.

18. REGISTRACIJA KONCESIONOG UGOVORA

18.1 Opšte odredbe

Ugovor se registruje u registru ugovora o koncesiji koji vodi Komisija za koncesije Crne Gore i u Registru koncesija u lukama koji vodi Lučka uprava.
Sve promjene u vezi sa zaključenim ugovorom registruju se u registru ugovora o koncesiji, po hronološkom redu.

Registrar u kome je registrovan ugovor sadrži podatke o: nazivu koncessionara, nazivu koncedenta, predmetu koncesije, datumu zaključenja ugovora o koncesiji, i vremenu trajanja

Registrar koji vodi komisija za koncesije Crne Gore objavljuje se na internet stranici.

19. ZAVRŠNE ODREDBE

19.1. Pravo iz Ugovora

Na odnose iz ugovora odnosno u vezi sa njim se isključivo primjenjuju pozitivno pravni propisi koji su na snazi u Crnoj Gori.

19.2. Tumačenje ugovora

Kod tumačenja ugovora treba uzeti u obzir zajednički cilj ugovornih strana i značenje izraza u vrijeme zaključenja ugovora.

Prestanak važenja jednog dijela ugovora ne utiče na važenje ostalih djelova, osim ako se radi o takvom dijelu ugovora, čije nevaženje ima za posledicu da nije postignut zajednički cilj ugovora.

19.3. Rješavanje sporova

Ugovorne strane će se truditi da sve eventualne sporove riješe sporazumno, sa konstruktivnim dogovaranjem, polazeći od načela savjesnosti i poštenja.

U slučaju spora, koji bi nastao u vezi sa ugovorom, svaka će ugovorna strana u pisanoj formi obavijestiti drugu ugovornu stranu o sporu u roku od 8 dana od nastanka spora.

Obavještenje mora sadržati opis, prirodu i posljedice spora, opis kršenja, koje je prouzrokovalo spor i ako je to moguće, štetu, koja je možda već nastala ili je za očekivati da će nastati.

19.3.1. Pregovori i nadležnost suda u rješavanju sporova

Ugovorne strane će se truditi da svaki spor riješe što prije pregovorima, na osnovu načela savjesnosti i poštenja.

Ako ne dođe do sporazumnog rješenja spora, spor će se uputiti i pravosnažno riješiti na sljedeći način:

Sporove koji nastanu u primjeni ugovora rješava nadležni sud u Podgorici.

19.4. Obaveštenja

Za potrebe operativne primjene ugovora, Koncedenta zastupaju _____, direktor Lučke uprave, a Koncesionara _____.

Bez obzira na odredbu prethodnog stava navedena lica odnosno organ ovlašćeni su da od zastupnika i ovlašćenih strana prihvate bilo kakvu pravno relevantnu izjavu.

19.5. Rokovi

Kada je ugovorom određeno da je jedna ugovorna strana dužna učiniti nešto u određenom roku nakon obaveštenja druge ugovorne strane, taj rok počinje teći sledećeg dana nakon prijema obaveštenja, ako ugovorom nije izričito drugačije određeno.

Odgovor na obaveštenje je blagovremen, ako je poslat preporučenom pošiljkom poslednjeg dana roka.

19.6. Jezik Ugovora

Ugovor je sačinjen na crnogorskom jeziku.

19.7. Izmjene i dopune Ugovora

Izmjene i dopune ugovora vrše se aneksima na način i u postupku predviđenom za njegovo zaključivanje i isti se prilaže uz ugovor i čine njegov sastavni dio.

Aneksi ugovora po svom redosledu zaključivanja označavaju se arapskim brojem.
Inicijativu za izmjene i dopune ugovora može dati svaka ugovorna strana.

Ugovorna strana koja je primila pisaniu inicijativu za izmjenu i dopunu ugovora dužna je da se u roku od 30 dana izjasni o predloženoj inicijativi.

19.8. Primjeri Ugovora

Ugovor je sastavljen u četiri istovjetna primjerka na crnogorskom jeziku, od kojih svaka od ugovornih strana zadržava po dva primjerka.

19.9. Stupanje na snagu Ugovora

Ugovor stupa na snagu danom zaključenja.

U Kotoru, dana _____ godine

ZA KONCEDENTA:

ZA KONCESIONARA: